

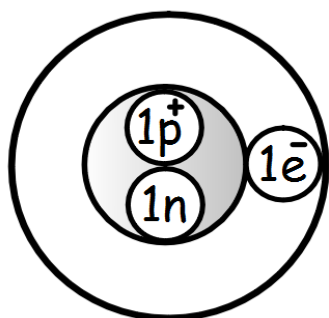
Elektrické vlastnosti látek

Stavba atomu

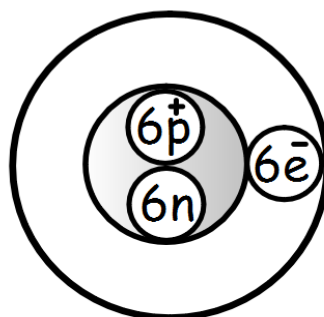
Atom se skládá z atomového jádra a z elektronového obalu. V jádru jsou protony (částice s kladným elektrickým nábojem $+$) a neutrony (nemají elektrický náboj, jsou neutrální). Elektronový obal je tvořen elektrony (částice se záporným elektrickým nábojem $-$). Velikost jádra je vzhledem k velikosti celého atomu nepatrná, avšak je v něm soustředěna téměř veškerá hmotnost atomu.

Elektricky neutrální atom

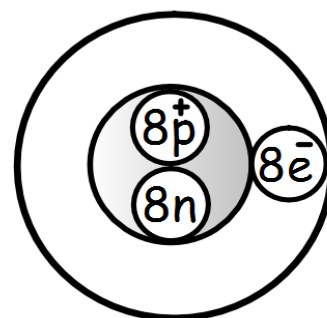
Atom je elektricky neutrální, je-li počet protonů v jádru stejný jako počet elektronů v obalu.

neutrální atom vodíku

neutrální atom uhlíku

neutrální atom kyslíku

elektron

proton

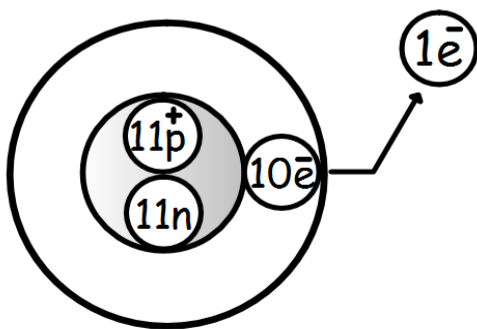

neutron

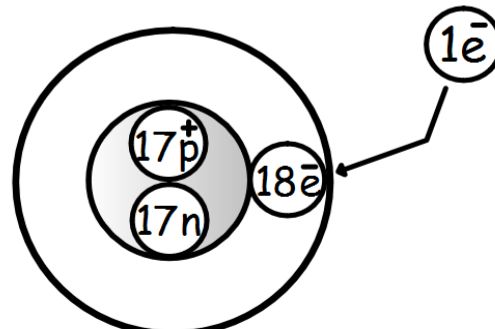
Ionty, vznik iontů

Kladný iont je částice s kladným elektrickým nábojem, která vzniká odtržením jednoho nebo několika elektronů z obalu elektricky neutrálního atomu.

Záporný iont je částice se záporným elektrickým nábojem, která vzniká přijetím jednoho nebo několika elektronů do obalu elektricky neutrálního atomu.

kladný iont sodíku

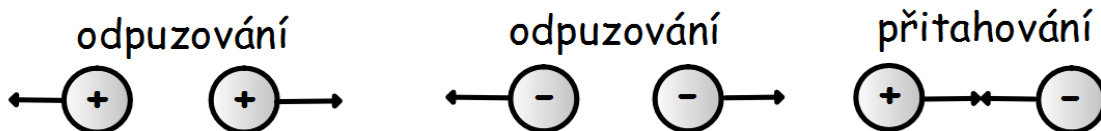

záporný iont chlóru

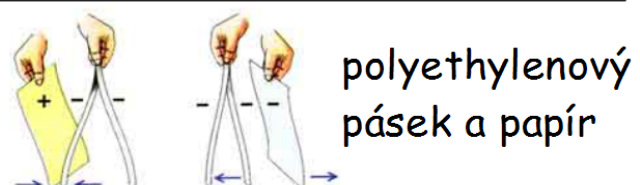
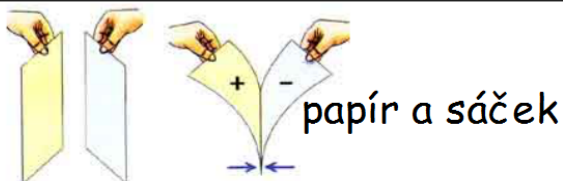
Elektrování těles třením

Elektrování třením je jev, při kterém přejdou elektrony z jednoho tělesa na druhé, druhé těleso se zelektruje (nabije) záporně (má záporný elektrický náboj) a první kladně (má kladný elektrický náboj).

Vzájemné působení částic (protony, elektrony, ionty)

Částice (tělesa) se souhlasným elektrickým nábojem se odpuzují elektrickou silou, částice (tělesa) s opačným elektrickým nábojem se přitahují elektrickou silou.

Elektrické pole

Elektrické pole je silové pole kolem elektricky nabitého tělesa, které se projevuje silovými účinky na částice (tělesa) s elektrickým nábojem.

1. Silové účinky jsou:

- a) přitahování nesouhlasně zeledrovaných těles (částic)
- b) odpuzování souhlasně zeledrovaných těles (částic)

2. Silové účinky závisí:

- a) na velikosti el. náboje (čím větší náboj, tím větší silové účinky)
- b) na vzdálenosti těles (čím větší vzdálenost, tím menší silové účinky)

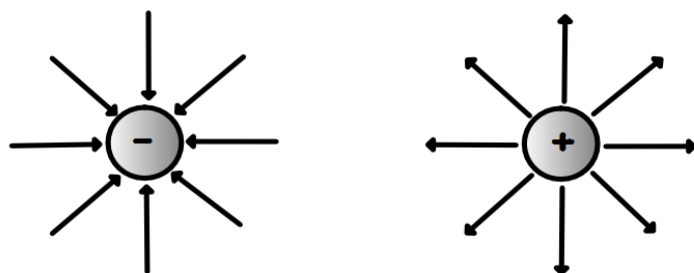
Siločáry elektrického pole

Jsou myšlené čáry v elektrickém poli, které znázorňují silové působení elektrického pole. Směr působení elektrického pole je dán dohodou z + nabitého tělesa do - nabitého tělesa.

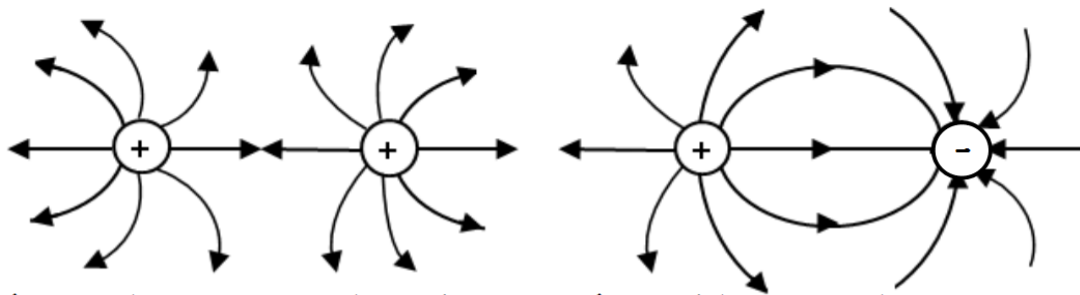
Čím hustší jsou siločáry elektrického pole, tím má elektrické pole větší silové účinky.

1) Siločáry znázorňující nestejnoroané elektrické pole

- a) různoběžné
- b) nestejně husté
- c) různého směru

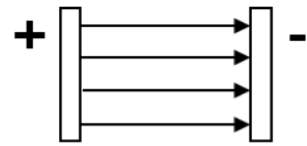
silčáry kolem kladně a záporně nabitého tělesa

silčáry kolem dvou kladně nabitých těles a kolem dvou opačně nabitých těles

2) Siločáry znázorňující stejnorodé elektrické pole

- a) rovnoběžné
- b) stejně husté
- c) stejného směru

Stejnorodé elektrické pole

Je elektrické pole, které vzniká mezi dvěma velkými rovnoběžnými opačně nabitými deskami. Ve všech místech má stejně velké silové účinky.

Elektrický náboj Q [C] Coulomb

Je fyzikální veličina, která vyjadřuje velikost elektrického náboje. Elementární elektrický náboj je nejmenší elektrický náboj dále nedělitelný $\Rightarrow$ náboj jednoho protonu p^+ , nebo jednoho elektronu e^- . Je ale nesmírně malý $\Rightarrow$ zvolena jednotka Coulomb ($1C = 6.10^{18}p^+$ nebo $6.10^{18}e^-$)

Přístroje používané při pokusech

